

Crunchy ontbijtje

De tijd dat het eurorack-modularplatform exclusief voor analoge puristen was, ligt al lang achter ons. Veel eurorack-modules zijn digitaal, en sampling is dan wel het eerste waar je aan denkt. Het Deense Miso combineert sampling met granulaire bewerking in Cornflakes.

door **Allard Krijger**
allard@interface.nl

Er zijn al veel sampling-modules voor eurorack te koop; drum-samplers en phrase-samplers in allerlei soorten. Granulair samplen is relatief nieuw; het is er al wel een tijdje. De componist Iannis Xenakis – ook bekend van zijn betrokkenheid bij het Philips-Paviljoen van de Brusselse Wereldtentoonstelling in 1958 – bedacht lang geleden al de achterliggende theorie. Praktisch inzetbaar is granulaire synthese echter nog niet zo lang. Bekende en veelgebruikte granulaire samplemodules zijn bijvoorbeeld de Qu-Bit Electronics Nebulae, Mutable Instruments Clouds (strikt genomen geen sampler maar een fx-processor) en natuurlijk Morphogene van Make Noise. Er zijn er meer. Een recente ster aan het granulaire firmament is Cornflakes van Miso. Cornflakes kan veel van wat andere modules ook kunnen, maar heeft weer z'n eigen kijk

op het fenomeen granulair samplen met de daarbij horende workflow.

Bevroren

Voor een beschrijving van alle ins en outs van deze module verwijst ik je naar de website en de handleiding op Interface Xtra. Waar we het hier over gaan hebben is waarom je de Cornflakes zou willen hebben en wat je ermee kunt in een muzikale context. Als eerste kun je de Cornflakes als een soort ultra high quality freezer inzetten. Je neemt een akkoord, een toon of wat dan ook op, en je zet dit 'vast'. Dat doe je door een korte opname te maken. De opname start je met een knop of via control voltage (cv). Daarna kun je via de pitch cv-input de bevroren textuur gebruiken voor melodie, pad, of ambience. Als je een langer stuk 'bevriest', wordt Cornflakes eigenlijk een looper, maar dan een waarmee je flink tekeer kunt gaan op de opgenomen frase. Naast pitchten kun je ook door de frase heen

skippen met Position, en zo je melodie herschikken. Met Speed kun je langzamer afspelen (met gelijkblijvende toonhoogte), Grainsize verandert de textuur van de klank, en je kunt met de combinaties Grainsize, Length en Position zelfs een soort wavetable-achtige soundscapes maken. Daartoe neem je (bijvoorbeeld) een c4, c5 en een g4 achter elkaar, maar overlappend op. Dan maak je Length zo kort mogelijk, en Grainsize ook aan de korte kant. Met een lfo in de Position-cv sweep je als het ware door die noot-progressie heen en krijg je een wavetable-achtig resultaat.

Knoppen of cv

Miso Cornflakes heeft als belangrijke feature dat alles, behalve met draai-

knoppen, ook via cv aan te sturen is. Een generatieve patch is dus zo gemaakt. Een paar sequencers die de verschillende eigenschappen van Cornflakes moduleren via die cv-inputs en dan nog wat effecten (galm, echo), en je bent er al. Samples die je gemaakt hebt met Cornflakes kun je op micro-sd-cards bewaren (max 32) en hergebruiken wanneer je ze nodig hebt. Je kunt echter ook bestanden in je computer op een micro-sd zetten en dan in Cornflakes laden, wat je dus de optie geeft zeer beslagen ten ijs te komen voor een performance. Er is wel een limiet aan de totale sample-tijd; het is geen digitale tape recorder. Behalve als granulaire sampler kun je Cornflakes ook gebruiken als realtime granulaire delay en/of processor, wat weer een hele andere manier van

CORNFLAKES IS EEN GOED VOORBEELD VAN EEN DIGITALE EN UITZINNIGE MAAR BELEEFDE EN BESCHAAFDE MODULE

gebruik is qua werk- en denkwijze. De opnamelengte is dan de delay time en je kunt de Cornflakes in Overdub of Resample mode zetten. De andere cv-inputs en draaiknoppen bieden aanvullende mogelijkheden om de sample mee te vormen, zoals Harmony, waarbij een deel van de grains die Cornflakes uit je sample stanst omhoog of omlaag pitcht. Met Distribution bepaal je hoe Cornflakes de harmony verdeelt. Of dat allemaal ook echt harmonieus klinkt, hangt nogal af van het bronmateriaal. Horror ligt hier dus wel op de loer. Iets anders wat je kunt doen is een frase opnemen van zeg een vier- of vijftal toonhoogtes, en die dan 'stil' zetten door de lengte kort te maken. Grainsize en Diffusion ongeveer in het midden en met de Position-knop doorloop je nu handmatig je melodie of akkoordenschema. Je kunt dat natuurlijk via cv automatiseren met bijvoorbeeld een sequencer.

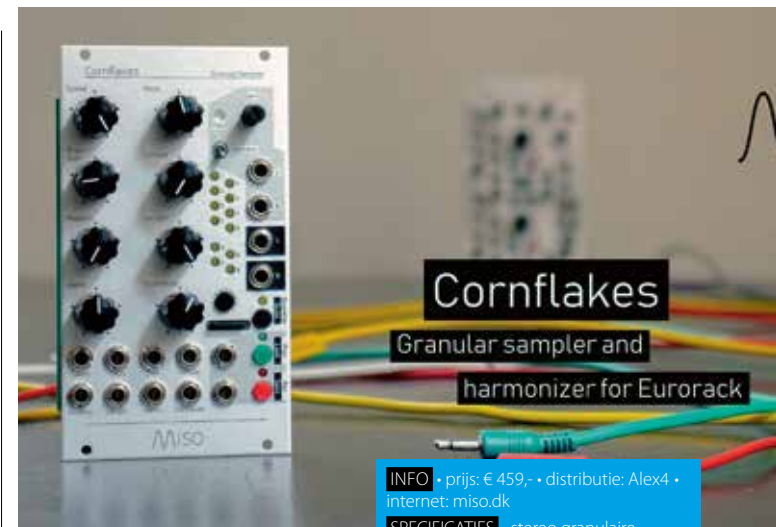
Beschaafd kil

De Grainsize is, zoals te verwachten bij een granulaire sampler, een erg belangrijke parameter. Samen met Diffusion is dat waar je aan gaat draaien (of met cv bestuurt) om die inmiddels bekende en typische granulaire sound te krijgen. Een moderne, edgy, kille, vervreemdende sound. Maar Cornflakes heeft ondanks dit klankkarakter wel een ronde toon.

Dus kil, maar rond; rappend, maar soft; op een goede manier. Het blijft aangenaam en muzikaal. Natuurlijk niet aangenaam of muzikaal voor degenen die graag uitsluitend naar Vivaldi of iets dergelijks luisteren, maar voor hen die toch al diep in modulaire synthese zitten is dit een goed voorbeeld van een digitale en uitzinnige maar tegelijk beleefde en beschaafde module. Het hele paradigma van drumloops granuleren heb ik nog onbesproken gelaten, maar je kunt je wel voorstellen dat ook dat fantastisch werkt met de Cornflakes. Alles van slowmotion kick-flubbers via op de pijnbank uitgerekte hihats en snares, tot het geluid van een rommelzolder die opgeruimd wordt door skeletten en zombies van de gemeente, na klachten van burens over het excessief verzamelen van meubilair met door muizen aangevroten kussens van doorgesleten leer, geribde stof en blauwe skai. Om maar eens wat te noemen.

Conclusie

Cornflakes is zeker niet de enige granulaire sampler voor het eurorack-platform, en ook niet de goedkoopste. Het is ook niet de module met de meeste features, maar het is wel degene die je wilt hebben. Hij is flexibel, klinkt echt prima, is recht door zee en tegelijk onuitputtelijk wat betreft

INFO • prijs: € 459,- • distributie: Alex4 • internet: miso.dk

SPECIFICATIES • stereo granulaire sampler • 14hp eurorack-module • 24bit/48kHz • timestretch en pitchshift • realtime processing • 32 memory slots • opslag op sd-card

knoppen en cv-inputs voor: • Speed • Diffusion • Harmonics • Pitch • Grainsize • Position • Trim • Distribution

HET OORDEEL
+ overzichtelijke interface
+ prima klank
+ veel cv-inputs
+ stereo
+ micro-sd voor opslag samples
- importeren samples vereist aandacht
- knoppen beetje wiebelig

Interface.nl XTRA

video • walkthrough • diverse praktijkvoorbeelden
pdf • handleiding

GRANULAIR SAMPLEN... EUH?

Sampling is het Engelse woord voor bemonsteren. Oftewel een stukje of een monster van iets nemen. Als je wilt weten wat de waterkwaliteit van je zomerzwembadje is nadat oom Gerard er een middagje in gelegen heeft, dan neem je een watermonster en dat stuur je op naar het RIVM of een andere zeer betrouwbare organisatie. Wil je iets doen met een stukje geluid, dan neem je daar dus ook een monster oftewel een sample van. Een standaard sampler kan een geluid afspelen zoals het was, maar ook sneller en langzamer, met als gevolg dat de toonhoogte omhoog dan wel omlaag gaat en dat ook het tempo meebeweegt. Een granulaire sampler neemt het genomen monster en hakt dat vervolgens in hele kleine stukjes (grains) vergelijkbaar met een rechthoekige baksteen die je verpulvert tot stof. Alleen houdt een granulaire sampler wel waar ieder stofdeeltje thuis hoort, dus je kunt de baksteen met een druk op de knop weer heel doen lijken. Echter, ieder stofdeeltje kan ook z'n eigen ding doen. Bijvoorbeeld achterstevoren, sneller, langzamer, of ge-looped spelen. Zo kun je op basis van een baksteen een heleboel verschillende andere 'stenen' en 'vormen' suggereren.

